

I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU**10p.**

1. Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

_____/ 10p. (10 x 1p.)

0.	Władysław Reymont spędził dzieciństwo w Warszawie.	P	<u>N</u>
1.	Ojciec Władysława interesował się literaturą.	P	N
2.	W szkole Władysław był bardzo dobrym uczniem.	P	N
3.	Siostra Władysława była krawcową w Warszawie.	P	N
4.	Rodzice chcieli, żeby Władysław też został krawcem.	P	N
5.	Władysław Reymont odnosił duże sukcesy jako aktor.	P	N
6.	Władysław Reymont dostał pracę dzięki protekcji ojca.	P	N
7.	Praca kolejarza bardzo podobała się Reymontowi.	P	N
8.	Władysław Reymont bardzo lubił podróżować.	P	N
9.	W swoim majątku w Wielkopolsce przebywał tylko latem.	P	N
10.	Władysław Reymont osobiście odebrał Nagrodę Nobla.	P	N

II. POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

55p.

1. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach zgodnie z przykładem (odmiana rzeczowników i przymiotników).

_____/ 10p. (10 x 1p.)

Początki ____polskiego teatru____⁰ (polski teatr)⁰ sięgają czasów średniowiecza – rozwijał się wtedy teatr religijny. Widowiska poświęcone _____¹ (tematyka biblijna)¹ wystawiane były w kościołach, a przygotowywali je księża i zakonnicy. Za twórców średniowiecznej sztuki teatralnej można uznać także artystów z _____² (teatry objazdowe)². To ich zasługa, że ówczesny teatr stał się _____³ (popularna rozrywka)³. Wędrowni aktorzy pokazywali swój świecki, komediowy repertuar w _____⁴ (miejsca publiczne)⁴ takich jak ulice, place czy rynki. Tam łatwo było zgromadzić publiczność. Widzowie chętnie przyglądali się występom i każdy mógł podziwiać _____⁵ (ulubiony bohater)⁵, który nie był ani królem, ani świętym, tylko zwykłym człowiekiem. Pewnie dlatego występy teatrów ulicznych tak bardzo podobały się _____⁶ (przeciętni mieszkańcy)⁶ średniowiecznych miast. Do dalszego rozwoju teatru przyczynił się wiek XVI nazywany _____⁷ (złoty wiek)⁷ kultury polskiej. Przy Akademii Krakowskiej powstał wtedy pierwszy teatr świecki. Wystawiano w nim widowiska po łacinie, później także w języku polskim. Kiedy teatr pojawił się na _____⁸ (dwór królewski)⁸, zamożni arystokraci także zaczęli tworzyć własne sceny teatralne. W 1578 roku, podczas wesela kanclerza Jana Zamojskiego, wystawiono po raz pierwszy _____⁹ (polska tragedia)⁹. Była to *Odprawa posłów greckich* Jana Kochanowskiego. Pierwszy dostępny dla _____¹⁰ (szeroka publiczność)¹⁰ teatr powstał w Warszawie w 1765 roku.

2. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami zaimków osobowych i dzierżawczych zgodnie podanym przykładem.

____/ 5p. (10 x 0,5p.)

Czym według __ciebie__⁰ (ty)⁰ jest ubiór? Ochroną przed zimnem? A może wyraża __twoją__⁰ (twoja)⁰ osobowość? Dzisiaj w mniejszym stopniu niż kiedyś stroje informują o pozycji społecznej noszących _____¹ (one)¹ osób. Jednak jeśli myślicie, że strój jest tylko _____² (wasza)² sprawą, to jesteście w błędzie. Ludzie potrafią rozróżnić na podstawie _____³ (wasze)³ stroju, czy jesteście urzędnikami, artystami, czy studentami. _____⁴ (wasze)⁴ ubraniami i ich kolorami interesują się psycholodzy. Stroje mogą _____⁵ (oni)⁵ dużo powiedzieć o charakterze i stanie emocjonalnym obserwowanych osób. Niezależnie od epoki, piękny strój zachwycał biednych i bogatych, ale pozwolić sobie na _____⁶ (on)⁶ mogli tylko ci ostatni. Dopiero pojawienie się masowej konfekcji sprawiło, że moda zajęła ważne miejsce w _____⁷ (nasze)⁷ życiu. Są osoby, które nie tylko interesują się modą, ale ślepo _____⁸ (ona)⁸ naśladują i ciągle kupują nowe ubrania. Jednak dla _____⁹ (ja)⁹ moda to klasyczna elegancja. W prostych, wygodnych strojach czuję się swobodnie i wiem, że podobam się _____¹⁰ (mój)¹⁰ chłopakowi.

3. Proszę uzupełnić tekst właściwą formą jednego z czasowników podanych w nawiasach czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym.

____/ 10p. (10 x 1p.)

Wczoraj w klasie, ja i moi koledzy, długo __rozmawialiśmy__⁰ (rozmawiać / porozmawiać)⁰ o rodzinach tradycyjnych i nowoczesnych. Kolega _____¹ (mówić / powiedzieć)¹, że w rodzinie tradycyjnej ojciec decydował o najważniejszych sprawach. Od ojca zależało, jaki zawód _____² (wykonywać / wykonać)² za kilka lat jego synowie. Ojciec decydował za kogo w przyszłości _____³ (wychodzić / wyjść)³ za mąż jego córka. Dawniej dziecko dużo czasu _____⁴ (spędzać / spędzić)⁴ z członkami rodziny. Starsze dzieci zwykle _____⁵ (pomagać/ pomóc)⁵ w pracy rodzicom i nie miały czasu na naukę. Ja dodałam, że ten model życia _____⁶ (zmieniać się / zmienić się)⁶ w drugiej połowie ubiegłego wieku i nasze rodziny są inne. Współcześni rodzice, chociaż oboje pracują zawodowo, bardzo _____⁷ (dbać / zadbać)⁷ o wykształcenie dzieci. Na przykład ja i mój brat już w przedszkolu _____⁸ (zaczynać / zacząć)⁸ uczyć się języków obcych. Teraz brat _____⁹ (przygotowywać się / przygotować się)⁹ do egzaminu na studia medyczne, o których zawsze marzył. Ja nie wiem jeszcze, co będę studiować, ale na pewno sama _____¹⁰ (wybierać / wybrać)¹⁰ sobie męża.

4. Proszę podkreślić prefiks, który pasuje do niepełnej formy czasownika zgodnie z treścią zdania.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

W piątek Adam ____**kończył**⁰ (wy-, do-, s-)⁰ pracę trochę później niż zwykle. Wrócił do domu, ____prowadził¹ (za-, w-, do-)¹ samochód do garażu, a potem wszedł do mieszkania. Na kuchence stał garnek z zupą, więc Adam ____grzał² (wy-, prze-, pod-)² ją i zjadł. Był bardzo zmęczony i chciał się w końcu ____spać³ (wy-, za-, ode-)³. Zatelefonował do swojej dziewczyny i ____wołał⁴ (od-, wy-, za-)⁴ wieczorne spotkanie. Przełożyli je na następny dzień. Adam obiecał, że ____jedzie⁵ (za-, do-, przy-)⁵ po nią o siedemnastej.

5. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami imiesłów, przekształcając słowa z nawiasów zgodnie z podanym przykładem (tworzenie i odmiana imiesłów).

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Dyrektor Jasiński jest __**uważany**__⁰ (którego uważają)⁰ za znakomitego mówcę i negocjatora. Pracownicy często widzą go __**przygotowującego się**__⁰ (który przygotowuje się)⁰ do publicznych wystąpień. __**Wiedząc**__⁰ (kiedy wie)⁰ o tym, że zdenerwowanie może zakłócić proces myślowy, Jasiński zapisuje na kartce krótki konspekt wypowiedzi. Mówi, że dzięki _____¹ (które spisuje)¹ na kartce argumentom, jest spokojny i pewny siebie. Zawsze stara się utrzymywać kontakt wzrokowy ze _____² (które słuchają)² go osobami. Unika nudnych, abstrakcyjnych wypowiedzi, _____³ (które przeplata)³ od czasu do czasu statystyką. Wypowiada się językiem prostym i przystępnym, a cechą _____⁴ (która pomaga)⁴ mu utrzymać zainteresowanie słuchaczy jest poczucie humoru. _____⁵ (Kiedy prowadzi)⁵ negocjacje w imieniu firmy, zawsze umie przekonać rozmówców do swoich racji.

6. Proszę przekształcić podany tekst tak, aby nie zmienił swojego znaczenia zgodnie z przykładem (mowa zależna).

_____/ 5p. (5 x 1p.)

0. Profesor prowadzący wykład z historii literatury, zaraz po wejściu do sali, powiedział do studentów: **Proszę uważnie słuchać i robić notatki.** Potem przypomniał: **Nie wolno używać dyktafonów.** Zanim rozpoczął wykład, powiedział do mnie: **Niech pan sprawdzi, czy mikrofon dobrze działa.**

Profesor prowadzący wykład z historii literatury, zaraz po wejściu do sali, powiedział do studentów, **żeby uważnie słuchali i robili notatki.** Potem przypomniał, **że nie wolno używać dyktafonów.** Zanim rozpoczął wykład, powiedział do mnie, **żeby sprawdził, czy mikrofon dobrze działa.**

1. Poprosił też dwie koleżanki z końca sali: Niech panie przestaną rozmawiać.

2. Potem zapytał nas: O której godzinie chcą państwo mieć przerwę.

3. Wszyscy studenci odpowiedzieli zgodnie: Nie chcemy przerwy.

4. Profesor poprosił nas jeszcze: Niech państwo otworzą okna.

5. Następnie powiedział do studentów: Proszę zacząć notować to, co powiem.

7. Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

0. Młodzi biolodzy przyjechali na Wolin, aby badać właściwości roślin w tamtejszym parku narodowym. (celem)

Celem przyjazdu młodych biologów na Wolin było badanie właściwości roślin w tamtejszym parku narodowym.

1. Ponieważ na autostradzie był tłok, na miejsce dojechali przed północą. (z powodu)

2. Chociaż pora była późna, właścicielka pensjonatu czekała na nich z kolacją. (mimo)

3. Rano, zanim weszli na teren parku narodowego, spotkali się z jego dyrektorem (przed)

4. Przeczytali regulamin obowiązujący na terenie parku i mogli rozpocząć badania. (po)

5. Pracownicy parku pomogli im znaleźć miejsca, gdzie rosły rzadkie rośliny. (dzięki)

8. Proszę uzupełnić tekst wyrazami podanymi w nawiasach w odpowiedniej formie zgodnie z przykładem. Liczebniki proszę napisać słowami.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Joanna po skończeniu liceum, przez pięć lat⁰ (5 + rok)⁰ pracowała w firmie elektronicznej, którą prowadzili jej rodzice. Elektronikę zaczęła studiować w dwudziestym roku⁰ (20. + rok)⁰ życia. Uczyła się świetnie i była _____¹ (1. + studentka)¹ w historii wydziału, która po każdej sesji dostawała nagrodę rektorską. Jeszcze przed końcem studiów wyszła za mąż, a w dniu swoich _____² (30. + urodziny)² urodziła bliźniaki – chłopca i dziewczynkę. Rok później urodziła jeszcze _____³ (1 + chłopiec)³. Dzisiaj _____⁴ (2 + dziecko)⁴ Joanny chodzi już do liceum, a najmłodszy chłopiec kończy gimnazjum. Niedawno Joanna z bliźniakami świętowała urodziny. Na przyjęciu było _____⁵ (40 + osoba)⁵.

9. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przymkami zgodnie z przykładem.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Damian, dwunastoletni chłopiec z⁰ mojej szkoły, jest wspaniałym kucharzem. Gotować nauczył się _____¹ swojej babci, która jest właścicielką restauracji. Damian przychodzi tam _____² lekcjach i pomaga babci w kuchni. Klienci chwalą jego dania i mówią, że _____³ młodego wieku, Damian gotuje lepiej niż niejeden zawodowy kucharz. _____⁴ Damianowi restauracja jego babci stała się sławna. Ludzie odwiedzają ją chętnie. Każdy chce spróbować dań przygotowanych _____⁵ młodego kucharza.

III. ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

20p.

1. Proszę przeczytać tekst, a następnie uzupełnić luki właściwymi wyrazami z ramki.
Uwaga! W ramce znajdują się dwa niepotrzebne wyrazy.

____/ 10p. (10 x 1p.)

Doskonała; wystarczy; powinniśmy; najdawniejszych; wtedy; **✓ radzili**; znowu;
odgrywali; przypominamy; pokoleniom; muzyczny; uczyć się; zanikały.

Dziesiątki tysięcy lat ludzie radzili⁰ sobie bez pisma. (...) Choć nie posługiwano się pismem, skutecznie przechowywano i przekazywano zgromadzoną wiedzę oraz tradycje następnym _____¹, wykorzystując olbrzymi potencjał, o którym dziś już niemal zapomnieliśmy – ludzką pamięć. Dlatego we wszystkich kulturach niepiśmiennych istotną rolę _____² mający wyćwiczoną pamięć starsi strażnicy wiedzy i przekaziele tradycji kulturowych. (...) Wszystkie informacje przekazywali swoim uczniom wyłącznie ustnie, a ci musieli _____³ wszystkiego na pamięć, nie wolno było niczego notować. Metoda ta zapewniała intensywne ćwiczenie umysłu i gwarantowała, że przekazywana z pokolenia na pokolenie tajemna wiedza nie wyjdzie poza krąg wtajemniczonych. _____⁴ pamięć nie była darem wyssanym z mlekiem matki. Intensywnie ćwiczono ją w młodości. Ponadto, aby sobie pomóc w zapamiętywaniu szczegółów, od _____⁵ czasów posługiwano się różnymi mnemotechnikami. Jedną z metod ułatwiających zapamiętywanie jest łączenie tekstu ze stałym rytmem, melodią języka, a także podkreślanie tego rytmu przez ruch i akompaniament _____⁶ (...) Ponieważ wiedzę i teksty przekazywano sobie wyłącznie ustnie, z czasem pewne detale opowieści się zmieniały, pojawiały się nowe wersje tekstów, a stare _____⁷ i nie można było nigdzie sprawdzić, jak brzmiała wersja pierwotna. Słowa ewoluowały, ale zasadnicza treść opowieści została zachowana. Dziś, gdy niemal cała ludzka wiedza jest w zasięgu każdego – _____⁸ mieć telefon z dostępem do Internetu – rozleniwiamy się i w większości nie potrafimy i nie lubimy uczyć się na pamięć. O tym, że pamięć jednak warto ćwiczyć, _____⁹ sobie dopiero, gdy zdarzy nam się zgubić telefon ze wszystkimi ważnymi numerami i danymi. W tej dziedzinie, zamiast zdawać się na technologię, _____¹⁰ brać przykład z naszych przodków – uczenie się na pamięć rozwija intelekt.

(Fragment artykułu B. Nowickiego zatytułowanego *Głębia pamięci*, Wiedza i Życie, luty 2017.)

2. Proszę uzupełnić tekst podanymi w ramce związkami frazeologicznymi w odpowiedniej formie.

_____/ (5 x 1p.)

chodząca encyklopedia; budować zamki na lodzie; mieć w małym palcu;
 ✓ **jak dwie krople wody**; siedzieć z założonymi rękami; palić się do pracy.

Hania i Zosia to siostry bliźniaczki. Z wyglądu są podobne **__jak dwie krople wody__**⁰, ale charaktery mają zupełnie różne. Hania jest energiczna, zawsze się śpieszy i ciągle jest zajęta - nigdy nie _____¹. Hania studiuje prawo na uniwersytecie. Jest bardzo dobrą studentką. Koledzy i profesorowie mówią, że to _____². Zosia studiuje w Szkole Plastycznej i chce być projektantką ubiorów. Nie jest ani szybka, ani energiczna, i nigdy nie _____³. Przegląda czasopisma o modzie i nazwiska znanych projektantów mody _____⁴. Marzy o tym, żeby im dorównać i zdobyć międzynarodową sławę. Jej siostra mówi wtedy, że Zosia _____⁵.

3. Proszę wybrać z ramki antonimy, które najlepiej będą pasowały do podanych wyrażen i wpisać je w odpowiedniej formie. Uwaga! Jeden wyraz jest zbędny.

_____/ (5 x 1p.)

łagodny; oszczędny; pochmurny; ciasny; młody; ✓ **prosty**; nowy.

0.	kręta droga	≠	prosta droga
1.	rozzutny człowiek	≠	_____ człowiek
2.	stary samochód	≠	_____ samochód
3.	słoneczny dzień	≠	_____ dzień
4.	sroga zima	≠	_____ zima
5.	luźne ubranie	≠	_____ ubranie

IV. PISANIE

____/ 15p.

Proszę napisać 15 zdań na jeden z podanych tematów.

1. *Cywilizacja pomogła człowiekowi rozwiązać wiele problemów, jednocześnie stawiając przed nim nowe.* Proszę rozwinąć to stwierdzenie w formie tekstu argumentacyjnego.
2. Osoba, którą podziwiam i którą chciałabym/ chciałbym naśladować – proszę napisać charakterystykę takiej osoby. Może to być postać autentyczna lub literacka.
3. Proszę napisać opowiadanie lub list, w którym zostanie użyte zdanie: *Najlepszy czas na działanie jest teraz.*

WYBIERAM TEMAT NR

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.